

עודכן ב- 15/08/2007 13:24

נוהל בשב"כ: הפשטת עצורים והלבשתם בסרב

נוהל חדש בפשיטות האחרונות: שב"כ מכריח עשרות העצורים לפשוט את כל בגדיהם, ולגשת לחקירה בסרב לחד פעמי

מאת [עמירה ה](#)

בפשטות האחרונות של צה"ל ברצועת עזה, שבהן נעצרו לתשאל השב"כ עשרות אנשים, החל השב"כ לנקוט נהל חדש, שלא היה מוכר בשנים האחרונות: הוא מכריח את עשרות העצורים לפשוט את כל בגדיהם, בנוכחות עצור אחר וחייל או איש שב"כ, ולגשת לחקירה לבושים בסרב כחול חד פעמי, עשוי נייר. כך עולה מעדויות מצטברות מהרצועה. בגדה, ככל הנראה, צבע הסרב הוא לבן.

לפי בירור "הארץ" אצל "המרכז הפלשתיני לזכויות האדם", נהל זה בוצע בשלושת החודשים האחרונים בעצורים מבית להיה, משכונת אל-פוחארי בחאן יונס, ופעמיים בעצורים מהעיררה החקלאית שוכה שממזרח לרפיח - ב-9 ביוני וב-3 באוגוסט.

עד להפעלת נהל זה, בפשיטות שבהן נעצר מספר רב של פלשתינאים שאינם חשודים או מבוקשים, לא נהג השב"כ להפשיטם ולהלבישם בבגד חד פעמי ובדרך כלל קרא להם לחקירה בבגדיהם. מהשב"כ נמסר בתגובה כי "בדיקת גורמי הביטחון הרלוונטיים העלתה כי לא חל כל שינוי בהנחיות המקצועיות לאופן הבדיקה".

עותמאן חוסיין, חוקר באגף התכנון והמחקרים בלשכת יו"ר הרשות, מחמוד עבאס, ותושב שוכה, נעצר יחד עם עוד 83 בני אדם בפשיטת צה"ל האחרונה באזור ב-3 באוגוסט. אתו נעצר גם בנו, בן 16. כולם, למעט אדם אחד העובד בבית החולים האירופי, שוחררו אחרי פחות מ-24 שעות.

חוסיין, בן 44, הוא סופר ומשורר. הוא נעצר לתשאל גם לפני שנה. "אז שמרו על איזשהו יחס של כבוד", סיפר חוסיין בשיחה טלפונית עם "הארץ", "ישבתי במעצר 22 שעות, ונחקרתי במשך שעה בעיקר על דעתי בענייני דיומא. לא הפשיטו ולא השפילו - הפעם, שיטתם היתה משפילה במיוחד, מביישת ומגעילה. אני משוכנע שזו שיטה שנועדה להשפיל ולהחליש אותנו מול החוקר". חוסיין סיפר כי כל המתושאלים שנלקחו מבתיהם הם אנשי פתח כמוהו, המוכרים ככאלה.

הפשטה על שוכה, שנמצאת בשולי שדה התעופה רפיח, התחילה בסביבות אחת אחר חצות, בלילה שבין חמישי לשישי והסתיימה בחמש אחר הצהריים. לעדות חוסיין, החיילים הכריזו ברמקולים שעל כל הגברים מגיל 15 עד 45 לצאת מבתיהם ולהתאסף ברחבה שבשכונה. במקביל, החיילים ביצעו חיפושים בכ-50 בתים, ועצרו שם גברים. חוסיין אומר שנעצרו גם ארבעה ילדים מתחת לגיל 15 וכ-20 מבוגרים בני יותר מ-45. "לא התכוונתי לצאת מהבית, אך כשראיתי שבני בן ה-16 בדרכו החוצה אל המעצר, הצטרפתי אליו". זה היה בסביבות שש וחצי בבוקר.

84 העצורים קובצו בהדרגה ברחבה, ונאזקו בידיהם, מאחור. היה חם מאוד, ולא היה כל מחסה מהשמש. אבל החיילים הציעו מים ולחם, אומר חוסיין. בסביבות עשר בבוקר קבוצה אחת נדרשה לעלות על משאית, קבוצה שנייה נלקחה בשעה 12. חוסיין ובנו היו בקבוצה הראשונה. "היינו במרחק של כעשרה מטרים מהמשאית. כשהתקרבו אליה, החיילים קשרו גם את עינינו. כשראו שאיננו מצליחים לעלות על המשאית בידיים אזוקות ובעיניים קשורות, הם תפסו אותנו אחד אחד וזרקו אל תוך המשאית, כמו כבשים. רק שכבשים אינן אזוקות ועיניהן אינן קשורות".

כעבור נסיעה קצרה הם הגיעו למחנה הצבאי באזור כרם שלום. שם הכניסו אותם שניים שניים לצריפון עץ, בעל שלושה קירות בלבד. אדם לבוש בגדים אזרחיים דרש מהם לפשוט

בפניו את כל בגדיהם, והעביר מגנומטר על גופם העירום, כולל אחוריהם, על פי עדותו של חוסיין.

חוסיין ובנו הוכנסו יחד לצריף. לפי עדויות נוספות, חיילים וחיילות הסתובבו ליד הצריף הפתוח כל אותו זמן. אחר כך, כל אחד נדרש ללבוש סרבל ולשים את בגדיו בשקית שחורה נפרדת, ואז שוב אזקו את ידיהם וקשרו את עיניהם.

העצורים הובלו להמתנה ליד חדרי החקירות בקבוצות של עשרה בכל פעם, ונחקרו כל אחד בנפרד בפני חוקר שב"כ. סך הכל היו במקום שני חוקרים. בפתח חדר החקירה הסירו מהם את האזיקים ואת כיסוי העיניים. חוסיין כעדותו, הגיע לחוקר נזעם ונסער. החוקר לא הציג את עצמו ושאל שאלות "שהתשובות להן כבר מצויות אצלו במילא במחשב: מה גילי, מי קרובי, מה הגיל שלהם, וכו'. אחר כך שאל אותי על מה שקרה בין חמאס לבין פתח. ענית לי: ?אתה מפשיט אותי ליד בני, מושיב אותי בשמש במשך כארבע שעות, ואז רוצה שאגיד לך מה דעתי על חמאס ופתח? אני לא רוצה להגיד לך". לדברי חוסיין החוקר ניסה בכל זאת כמה פעמים להציל ממנו מלה על דעתו הפוליטית, אך הוא סירב.

עם סיום החקירה בשעה שתיים בצהריים שוב נאזקו ועיניהם נקשרו. בעשר הניחו להם לחפש את בגדיהם בערימת השקיות השחורות, והסיעו אותם באוטובוס למעבר סופה, שמצפון לכרם שלום. משם, באמצע הלילה, באזור גבול מסוכן, הם עשו את דרכם ברגל כמה קילומטרים עד לרפיח.

מהשב"כ נמסר: "ככלל, הבידוק הביטחוני נקבע על פי רמת הסיכון הנשקפת מהמתחוקר, הנקבעת על פי נסיבותיו של כל מקרה לגופו. בדיקה זו אינה כוללת, בדרך כלל, הפשטת המתחוקר מבגדיו. עם זאת, במקרים חריגים, יכול להגיע הבידוק לכדי הפשטת הנחקר מבגדיו, וזאת נוכח מקרים שאירעו בעבר בהם פגעו גורמי טרור באנשי ביטחון עמם באו במגע. יודגש כי המדובר בבדיקה חיצונית בלבד, המבוצעת תוך שמירה קפדנית על כבודו, פרטיותו וצניעותו של הנחקר". בתגובתם נמנעו להתייחס לייעוד הסרבלים.

כל הזכויות שמורות, "הארץ" ©

סגור חלון